

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGE privind aprobarea Ordonanței Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 166/2022 privind unele măsuri pentru acordarea unui sprijin categoriilor de persoane vulnerabile pentru compensarea prețului la energie, suportat parțial din fonduri externe nerambursabile

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

a) Conform Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027, în anul 2018, aproximativ 3.2 milioane de persoane se aflau în deprivare materială severă (DMS), iar obiectivul este ca până în anul 2027 să se obțină reducerea numărului acestor persoane cu cel puțin 20% față de valoarea de referință aferentă anului 2020.

b) Programul de Guvernare – Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, punctul III. Modernizarea sistemului de asistență socială – Măsura: Evaluarea măsurilor de sprijin pentru acordarea de beneficii persoanelor vulnerabile din punct de vedere economic.

2.2. Descrierea situației actuale

În data de 8 decembrie 2022 a intrat în vigoare Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 166/2022 privind unele măsuri pentru acordarea unui sprijin categoriilor de persoane vulnerabile pentru compensarea prețului la energie, suportat parțial din fonduri externe nerambursabile.

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 166/2022 s-au stabilit măsuri pentru acordarea unui sprijin temporar aferent anului 2023 categoriilor de persoane vulnerabile, pentru a compensa o parte din cheltuielile cu energia, indiferent de natura acesteia, respectiv energie electrică, energie termică centralizată, gaze, butelie, lemne pentru foc, păcură, peleți și alte materiale de încălzire.

Sprijinul acordat persoanelor vulnerabile pentru compensarea prețurilor la energie este în valoare nominală de 1.400 lei, poate fi utilizat până la data de 31 decembrie 2023 și este acordat pe loc de consum/gospodărie vulnerabilă, în două tranșe.

Sprijinul acordat categoriilor de beneficiari prevăzuți la art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 166/2022, cu modificările și completările ulterioare, se acordă numai pentru achitarea datoriilor curente și/sau restante față de furnizorii de energie, prin mecanismul specific prevăzut de respectiva Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 166/2022.

Mecanismul se bazează pe identificarea beneficiarilor eligibili pe loc de consum, respectiv pe identificarea corectă a adresei de domiciliu sau de reședință a potențialilor beneficiari de sprijin / a beneficiarilor de sprijin, inclusiv a persoanelor care locuiesc la aceeași adresă cu beneficiarul de sprijin, în vederea calculării veniturilor medii per loc de consum/ gospodărie.

Beneficiarii eligibili primesc un card de energie pe baza căruia acestia pot efectua plăți prin serviciul de mandat poștal către furnizorii de energie. Mecanismul actual prevede că beneficiarii de sprijin pot efectua plăți prin servicii de mandat poștal prin prezentarea la sediul subunităților poștale ale Companiei Naționale „Poșta Română” - S.A. sau direct la salariatul poștal, la adresa de domiciliu sau de reședință a beneficiarilor de sprijin.

Serviciile de telefonie mobilă și de internet au evoluat foarte mult și piața de telecomunicații a trecut în ultimii ani printr-o serie de schimbări favorabile consumatorilor, astfel încât telefonul mobil oferă posibilitatea utilizatorilor ca pe lângă serviciile de bază să poată folosi și servicii suplimentare, inclusiv internet de mare viteză, server de email, expedierea de mesaje multimedia. Viteza de tehnologizare este foarte mare având în vedere că peste 80% din populația globului și peste 90% din populația României deja folosesc serviciile de telefonie mobilă.

Din totalul gospodăriilor din România, 80,8% au acces la rețeaua de internet de acasă, iar proporția persoanelor de 16-74 ani care au folosit vreodată internetul a fost de 88,6% (INS, 2021).

În anul 2021, circa 8 din 10 dintre gospodăriile din România (80,8%) au acces la rețeaua de internet de acasă. În mediul urban, 86,9% dintre gospodării sunt conectate la internet, iar în mediul rural doar 73,1% dintre gospodării.

Interesul manifestat pentru conectarea la internet este influențat însă de posibilitățile oferite de furnizorii acestui serviciu și de disponibilitatea financiară pe care o are fiecare persoana sau familie, dar după cum se precizează mai sus, evoluția Tehnologiei Informațiilor și Comunicațiilor, digitalizarea, sunt favorabile consumatorilor, în sensul în care și persoanele cu venituri scăzute, persoane vulnerabile, pot avea acces la servicii de telefonie mobilă/ internet, la un nivel acceptabil, la preturi mici și care pot fi suportate dintr-un buget limitat.

În acest context, pentru eficientizarea utilizării sprijinului acordat persoanelor vulnerabile pentru compensarea prețurilor la energie, respectiv pentru asigurarea accesului mai facil la serviciul de plata prin mandat postal, prin prezentul act se prevede ca beneficiarii de sprijin să aibă posibilitatea să transmită electronic documentele prevăzute la art. 7 alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 166/2022, cu modificările și completările ulterioare, într-o aplicație electronică pusă la dispoziție de Compania Națională „Poșta Română” - S.A.

Măsura propusă asigură în mod evident accesul nediferențiat și șanse egale pentru persoanele cu dizabilități, categorii de persoane vulnerabile care beneficiază de sprijin pentru cheltuielile cu energia, având în vedere că de foarte multe ori internetul este principala legătură a acestor persoane cu mediul extern. Datorită evoluției tehnologiilor care permit accesul persoanelor cu dizabilități la web, aceste persoane sunt în măsură să folosească sau să contribuie la internet în mod eficient și își pot rezolva unele probleme cu care se confruntă în viața cotidiană.

De asemenea, ca și în cazul persoanelor cu dizabilități, măsura propusă reprezintă un ajutor efectiv pentru persoanele vârstnice, deoarece acestea află informația mult mai repede, prin accesarea acestora pe internet, fie pe calculator, tabletă ori telefon mobil, fără să fie nevoie să se deplaseze, mai ales în cazul persoanelor vârstnice cu capacitate limitată de deplasare.

Compania Națională „Poșta Română” - S.A. asigură funcționarea aplicației electronice, respectiv preluarea documentelor, prelucrarea acestora, efectuarea plăților către furnizorii de energie și apoi informarea beneficiarilor de sprijin.

Sprijinul aferent anului 2023 acordat categoriilor de persoane vulnerabile, pentru a compensa prețul la energie indiferent de natura acesteia, respectiv energie electrică, energie termică centralizată, gaze, butelie, lemne pentru foc, păcură, peleți și alte materiale de încălzire, trebuie să fie distribuit în cel mai scurt timp posibil, pentru a acoperi cheltuielile de iarnă de la începutul anului 2023.

Totodată, luând în considerare faptul că sprijinul acordat în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 166/2022, cu modificările și completările ulterioare vizează într-o primă etapă sezonul rece 2022-2023, se impune delimitarea în timp a valabilității documentelor justificative prin care se

face dovada că beneficiarul a achiziționat material lemnos pentru încălzire care este utilizat la locul de consum, prin înscrierea acestuia pe documentele justificative și dovada achitării acestora către furnizorul de lemne de foc, cum ar fi avizul de însoțire a mărfii, factura, bonuri fiscale. Luarea în considerare a lunii august 2022 ca reper temporal are în vedere criteriile de economicitate, în sensul în care prețul pentru achiziționarea lemnului pentru foc este mai scăzut în lunile de vară, astfel că se prezumă că multe dintre persoanele vulnerabile și-au achiziționat aceste materiale pentru încălzire încă din vara anului 2022.

Întrucât sprijinul temporar aferent anului 2023 acordat categoriilor de persoane vulnerabile, pentru a compensa prețul la energie indiferent de natura acesteia, respectiv energie electrică, energie termică centralizată, gaze, butelie, lemne pentru foc, păcură, peleți și alte materiale de încălzire, trebuie să fie distribuit în cel mai scurt timp posibil, pentru a acoperi cheltuielile de iarnă de la începutul anului 2023,

Pentru eficientizarea utilizării sprijinului acordat persoanelor vulnerabile pentru compensarea prețurilor la energie, respectiv pentru asigurarea accesului mai facil la serviciul de plată prin mandat postal, prin prezentul act se prevede ca beneficiarii de sprijin să aibă posibilitatea să transmită electronic documentele prevăzute la art. 7 alin. (7) din Ordonanță, într-o aplicație electronică pusă la dispoziție de Compania Națională „Poșta Română” - S.A.

La nivelul Comisiei Europene s-a luat inițiativa de a sprijini populația vulnerabilă pentru a compensa prețul la energie. În acest context s-a stabilit că din politica de coeziune pot fi utilizați maxim 10% fonduri europene din alocarea aferentă perioadei de programare 2014-2020 pentru aceste categorii de măsuri, iar pentru România bugetul disponibil este de maxim 2,4 mld euro.

În cadrul exercițiului financiar 2014-2020 se află în derulare Programul operațional Capital Uman (POCU), care contribuie la incluziunea socială și la reducerea sărăciei extreme și din cadrul căruia pot fi susținute o parte dintre măsurile destinate sprijinirii categoriilor vulnerabile de populație.

Măsurile vizate se circumscriu procesului de gestionare a fondurilor europene aferente politicii de coeziune 2014-2020, având în vedere că finanțarea sprijinului acordat persoanelor vulnerabile pentru compensarea prețurilor la energie se efectuează din cadrul Programului operațional Capital Uman 2014-2020 și din cadrul Programului operațional Regional 2014-2020.

În considerarea faptului că sprijinul acordat categoriilor de persoane vulnerabile pentru compensarea prețului la energie este suportat parțial din fonduri externe nerambursabile, fapt ce necesită prelucrarea cu acuratețe a informațiilor existente în bazele de date, pentru asigurarea unor piste de audit adecvate,

Deoarece elementele menționate mai sus vizează interesul public, iar pentru a asigura îndeplinirea obiectivului asumat de evitare a riscului de deprivare materială severă, precum și riscul de sărăcire severă pentru persoanele vulnerabile vizate de actul normativ, însă și de evitare a angajării unor cheltuieli nejustificate din bugetul de stat și din fondurile europene alocate, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 1 pct. IX.1 din Legea nr. 365/2022 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe.

2.3. Schimbări preconizate

Prin prezentul proiect de act normativ se propune modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 166/2022, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

- modificarea articolului 2, litera g); pentru a fi corelat cu prevederile prezentei modificări

- modificarea articolului 7 alineatul (2) pentru a fi corelat cu prevederile articolului 22 alineatul (4),

- completarea articolului 7, alineatul (5¹), punctul c) prin stabilirea unei reper temporal al valabilității documentelor justificative prin care se face dovada că beneficiarul a achiziționat material lemnos pentru încălzire care este utilizat la locul de consum,

- completarea articolului 7 alineatul (8) prin adăugarea literei k) care prevede obligativitatea Companiei Naționale „Poșta Română” S.A. să asigure consultarea electronică a soldului contului de sume în mandat poștal asociat cardului de energie și istoricul plăților efectuate ori de câte ori este necesar,

- completarea articolului 7 alineatul (9), prin adăugarea literei c) unde se prevede ca beneficiarii de sprijin să aibă posibilitatea să transmită electronic documentele prevăzute la art. 7 alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 166/2022, cu modificările și completările ulterioare, în formatul permis de aplicația electronică pusă la dispoziție de Compania Națională „Poșta Română” S.A.,

- la articolul 7, după alineatul (12) se introduc șase noi alineate (12¹) - (12⁶). La alin. (12¹) - (12²) în care se prevede ca beneficiarul de sprijin care optează pentru transmiterea electronică a documentelor prin interfața pusă la dispoziție de către Compania Națională „Poșta Română” - S.A., trebuie să acceseze și să se logheze pe baza seriei cardului de energie, poate încărca în aplicație documentele, pentru ca ulterior să primescă un mesaj de confirmare a încărcării documentelor. Beneficiarul de sprijin trebuie să înregistreze în aplicația informatică o adresă de poștă electronică validă, prin intermediul căreia va recepționa, după caz, dovada serviciului de mandat poștal sau motivele pentru care nu a fost acceptată plata prin mandat poștal. La alineatele (12³) - (12⁶) se descrie mecanismul de plată prin serviciul de mandat poștal prin intermediul aplicației electronice.

- La articolul 7 alineatul (13), litera g) se modifică, având în vedere că semnătura de primire a beneficiarului de sprijin poate fi obținută numai în cazul în care serviciul de mandat poștal este efectuat prin subunitățile poștale sau prin salariatul poștal.

- La articolul 7 alineatul (13), după litera h) se introduce litera i), prin care se prevede ca în cazul utilizării aplicației electronice, dovada serviciului de mandat poștal trebuie să conțină și confirmarea transmiterii electronice către beneficiarul de sprijin, prin intermediul aplicației de poștă electronică la adresa înregistrată de acesta, a dovezii de mandat poștal.

- La articolul 7 alineatul (14) se modifică, respectiv se face trimitere la alineatul (13), având în vedere că alineatul (12) s-a modificat.

- La articolul 7 alineatul (14) se modifică, având în vedere că în dovada a serviciului de mandat poștal au fost introduse noi elemente și având în vedere ca modelul dovezii serviciului de mandat poștal se stabilește prin decizie a directorului general al Companiei Naționale „Poșta Română” — S.A., decizie care se prevede a fi emisă în termen de maximum 30 de zile de la data intrării în vigoare a ordonanței de urgență. Modificarea propusă operaționalizează și are efectul de a obliga la emiterea deciziei în cauza ori de câte ori este nevoie, respectiv în cazul în care se intervine asupra conținutului dovezii serviciului de mandat poștal cu ocazia modificărilor și completărilor ulterioare ale OUG nr. 166/2022.

În acest context, pentru eficientizarea utilizării sprijinului acordat persoanelor vulnerabile pentru compensarea prețurilor la energie, respectiv pentru asigurarea accesului mai facil la serviciul de plată prin mandat poștal, prin prezentul act se prevede ca beneficiarii de sprijin să aibă posibilitatea să transmită electronic documentele prevăzute la art. 7 alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului

nr. 166/2022, cu modificările și completările ulterioare, într-o aplicație electronică pusă la dispoziție de Compania Națională „Poșta Română” - S.A.

2.4. Alte informații*)

**Secțiunea a 3-a
Impactul socioeconomic**

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2. Impactul social

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul

3.4. Impactul macroeconomic

Măsurile propuse de prezenta modificare și completare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 166/2022, cu modificările și completările ulterioare, nu au impact financiar, având în vedere că modificările propuse reprezintă în fapt doar o altă modalitate de utilizare a serviciului de mandat poștal.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul

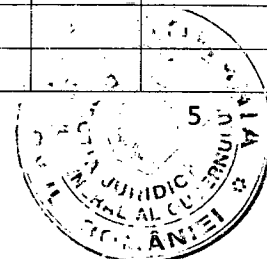
3.9. Alte informații

Secțiunea a 4-a

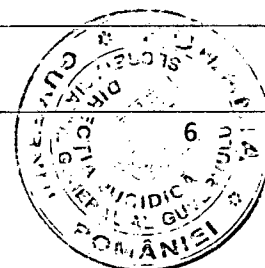
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3.	4.	5.	6.	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						

b) bugete locale						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri Se va menționa natura acestora						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i) cheltuieli de personal						
ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli Se va menționa natura acestora						
4.3. Impact financiar, plus/ minus, din care:	0	0	0	0	0	0
a) buget de stat	0	0	0	0	0	0
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Nu este cazul						
4.8. Alte informații						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsuri normative necesare transunerii directivelor UE

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul

5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Nu este cazul

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative:

Nu este cazul

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Nu este cazul

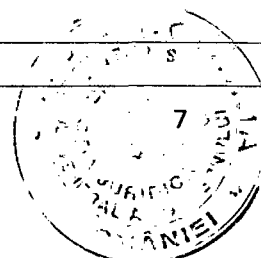
6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 103/2023.

S-a solicitat punctul de vedere al Curții de Conturi și Autorității de Audit din cadrul Curții de Conturi a României, Consiliul Concurenței.

6.6. Alte informații

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Prezentul proiect de act normativ respectă prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, și a fost publicat în dezbatere publică pe pagina de internet a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene la data de 26.01.2023.

În lipsa sprijinului acordat conform prezentei propuneri de act normativ, există riscul imediat de sărăcire extremă a categoriilor de persoane vizate, aflate deja într-o stare de vulnerabilitate, determinând în principal o scădere accentuată a standardului de viață și în special a puterii de cumpărare a persoanelor cele mai vulnerabile, care nu își mai pot asigura astfel serviciile energetice.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul

8.2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 166/2022 privind unele măsuri pentru acordarea unui sprijin categoriilor de persoane vulnerabile pentru compensarea prețului la energie, suportat parțial din fonduri externe nerambursabile, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE-IONEI CIUCĂ

